

Tájékoztató a rokkantsági nyugdíj és ellátás folyósításának öregségi nyugdíjnál történő figyelembe vételéről

Az öregségi nyugdíjkorhatárhoz közeledve vagy a nyugdíjbiztosítási adategyeztetés miatt sokakban felmerül a kérdés, hogy 2012. előtt rokkantsági nyugdíjuk, majd 2012. január 1-től rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásuk folyósításának időtartamát elismeri-e szolgálati időként a nyugdíjbiztosítási hatóság. Emellett többeket foglalkoztat a rokkantsági ellátás átváltásának és így öregségi nyugdíjként történő tovább folyósításának lehetősége is.

A felmerült kérdésekre a társadalombiztosítási jogszabályok adnak választ. A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvénynek (a továbbiakban: régi Tbj.) **1998. január 1. napjától 2006. december 31. napjáig** volt hatályban az a szabálya miszerint **a saját jogú nyugdíjasként foglalkoztatott személy nyugdíjjárulékot nem fizetett, és így szolgálati időt sem szerzett.** E törvény szerint sajátjogú nyugdíjasnak minősült többek között a rokkantsági nyugdíjban részesülő személy, így a rokkantsági nyugdíjból sem adót, sem járulékot nem vont a nyugdíjfolyósító. Ez azt jelenti, hogy az 1998 és 2006 közötti időszakban sem a nyugdíjfolyósítás időtartama, sem pedig a rokkantsági nyugdíjasként végzett keresőtevékenység (mivel a kereset nem volt járulékköteles) időszaka nem növeli a szolgálati idő hosszát, így az öregségi nyugdíjba nem számítható be.

A 2007. január 1-jén lépett hatályba a régi Tbj. azon szabálya, mely szerint **a saját jogú nyugdíjasként foglalkoztatott személy a járulékalapot képező jövedelme után természetbeni egészségbiztosítási járulékot és nyugdíjjárulékot fizet.** E nyugdíjjárulék megfizetése alapján a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) azt biztosította, hogy a sajátjogú nyugdíjas kérelmére a **nyugellátását a járulékalapot képező kereset, jövedelem havi átlagos összegének 0,4 százalékaival kellett növelni,** az így kiszámított növelés beépült a nyugellátás havi összegébe. **Tehát a saját jogú nyugdíjasként – rokkantsági nyugdíjban részesülőként – végzett munkavégzéssel a szolgálati idő mértéke nem, csak a már megállapított és folyósított nyugellátás összege emelkedett, a nyugdíjas a már megszerzett szolgálati ideje mellé újabb szolgálati időt nem szerezhethet.**

A régi Tbj. 1998 és 2006 között hatályos rendelkezéseivel összhangban, a Tny. értelmében szolgálati idő kizárólag az az időszak, mely alatt a munkavállaló nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett, továbbá **a törvény tételesen meghatározta a nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat, e körbe azonban a rokkantsági nyugdíj nem tartozott bele.**

A már említett nyugdíjnövelésre vonatkozó szabály pedig 2007. január 1-jétől lépett hatályba, és azon saját jogú nyugellátásban részesülő személy esetében volt alkalmazandó, aki 2006. december 31-ét követően a régi Tbj. 5. §-a szerinti biztosítással járó jogviszonyban állt.

Tehát a **2007. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakban** a rokkantsági nyugdíj folyósításának időtartama továbbra sem minősül szolgálati időnek, azonban a saját jogú nyugellátás folyósítása melletti munkavégzéssel elért keresetből már levonták a nyugdíjjárulékot, azonban az így végzett munkával további szolgálati idő nem volt szerezhető. Az így befizetett járulék után az említett nyugdíjnövelésre való jogosultság volt kérelemre érvényesíthető.

2012. január 1-jétől hatályba lépett a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.), mely alapján a rokkantság nyugdíjakat megváltozott munkaképességű személyek ellátásaivá váltották át. Ennek két fajtája közül a **rokkantsági ellátásból nem vontak nyugdíjjárulékot, így a folyósítás időtartama nem számít szolgálati időnek.** Azonban a rokkantsági nyugdíj mellett végzett keresőtevékenység időszaka igen, amennyiben a nyugdíjjárulékot megfizették. Ezzel ellentétben a **rehabilitációs ellátást folyósítása a nyugdíjjárulékkal csökkentett összegben történik, így ennek időszaka szolgálati időnek minősül.**

Mi történik a 2007. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakban nyugdíjnövelésre szerzett jogosultsággal?

A jelenleg érvényben lévő szabályok szerint, így a Tny. 102/A. § (1) bekezdése értelmében a saját jogú nyugellátás mellett 2020. július 1-jét megelőzően folytatott, nyugdíjjárulék-köteles keresettel járó keresőtevékenységre a 2020. június 30-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni. E szabályok szerint, ha a sajátjogú nyugellátásban részesülő személy 2016. december 31-éig nem kérte a 2016. január 1-jét megelőző időszakban szerzett jövedelem alapján járó nyugdíjnövelést, annak összegét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv 2017. június 30-áig hivatalból állapította meg.

A majdani öregségi nyugdíj szempontjából jelentős rendelkezés, hogy a nyugdíjnövelés összegét akkor is meg kell állapítani, ha az azóta megszűnt saját jogú nyugellátás mellett korábban szerzett nyugdíjnövelés jogosultja nem minősül öregségi nyugdíjasnak. A megállapított nyugdíjnövelést az öregségi nyugdíj folyósításának időpontjától kezdődően – jogosultság megszerzésének időpontját követő időközi nyugdíjemelések mértékével megemelt összegben – kell folyósítani.

Lehetséges a rokkantsági ellátás öregségi nyugdíjként történő tovább folyósítása?

E kérdést a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban Mmtv.) egy meghatározott korhatárig úgy rendezte, hogy az érintettek nyugdíjkorhatárának betöltésekor választási lehetőséget biztosított a folyósított rokkantsági ellátásuk összege és az öregségi nyugdíjuk összege között.

A lehetőséggel az a jogosult élhetett, aki 1955. január 1-jét megelőzően született (2011. december 31-éig az 57. életévét betöltötte) és 2011. december 31-én I-III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő volt, ezért kérhette, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követően a rokkantsági ellátását azonos összegben öregségi nyugdíjként kapja tovább. Ebben az esetben a rokkantsági ellátást összegében változatlanul, öregségi nyugdíj címen kapta meg a kérelmező.

Más szabályok vonatkoznak az 1955. január 1. után született személyekre, számukra a fenti lehetőség már nem áll fenn. Ők nem kérhetik a részükre folyósított rokkantsági ellátás öregségi nyugdíjként történő tovább folyósítását, azonban van arra mód, hogy az összeget mérlegelve válasszanak a két ellátásforma között.

A törvény szerint ugyanis az igénylő részére, a jogosultsági feltételek fennállása esetén az öregségi nyugdíj megállapítható akkor is, ha az igénylő a megváltozott munkaképességűek ellátásában részesül, azzal, hogy a két ellátás egyszerre nem folyósítható.

A korhatár betöltésével a rokkantsági ellátásban részesülő személy igényelheti az öregségi nyugdíját. Ez esetben a nyugdíjmegállapító hatóság kiszámítja az igénylőt megillető öregségi nyugdíj összegét, amelyet határozatban közölnek a nyugdíjigénylővel. Ha a rokkantsági ellátottnak megfelel az öregségi nyugdíja összege, akkor a határozat véglegessé válásával az érintett személy öregségi nyugdíjassá válik, és az öregségi nyugdíj folyósításának megkezdésével a rokkantsági ellátása megszűnik. Ha azonban ez az összeg nem megfelelő, a kérelem visszavonásával, marad a rokkantsági ellátása folyósítása mellett.

A másik lehetőség a korhatár betöltésével az, hogy a rokkantsági ellátásban részesülő nem ad be nyugdíjigénylést. A rokkantsági ellátás nem szűnik meg a korhatár elérésével, így ha a rokkantsági ellátásban részesülő személy nem igényli az öregségi nyugdíját, akkor a rokkantsági ellátását kapja tovább. Az ellátás ez esetben nem minősül át öregségi nyugdíjjá, marad mindvégig rokkantsági ellátás, a jogosult egészségi állapotának hivatalbóli felülvizsgálatára nem kerül sor. Felülvizsgálat kizárólag az ellátásban részesülő kérelmére végezhető.

Budapest, 2020. december 18.